

A Fővárosi Ítéltábla a KML Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Kiss M. László, ügyvéd) által képviselt **N.K.I.H. (felperes címe)** felperesnek a Dutkay Ügyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Dutkay György, ügyvéd) által képviselt **alperesi** Korlátolt Felelősségű Társaság (1122 Budapest, Városmajor u. 27/A., 3. em. 3.) alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2016. október 5-én kelt 15.G.40.038/2014/67. számú ítélete ellen a felperes és az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a késedelmi kamat kezdő időpontja tekintetében akként változtatja meg, hogy annak kezdő időpontját 2009. december 17. napjában határozza meg. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 (ötszázezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget, az államnak külön felhívásra 4.240.100 (négymillió-kétszáznegyvenezer-egyszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Megállapítja, hogy a felperes által le nem rótt 60.700 (hatvanezer-hétszáz) forint fellebbezési részilletéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint az alperesi társaság egyszemélyes tulajdonosa és ügyvezetője a gépjármű alkatrész gyártásban újdonságnak számító technológiát talált fel, amely műszaki újdonságot szabadalmi oltalom alá helyeztette. A találmány műszaki hasznosítása céljából a feltaláló a műszaki újdonságot 2009. február 16-án megkötött adásvételi szerződéssel értékesítette a cége, az alperesi társaság részére 50.000.000 forint vételárért. A szerződésben rögzítetten a szabadalom megvásárlása abban az esetben áll a vevő érdekében, amennyiben a vevő a **N.K.T.H.** pályázatán a vételár megfizetéséhez szükséges támogatást elnyeri.

A felperesi jogelőd **N.K.T.H.**, valamint az alperes között 2009. augusztus 28. napján támogatási szerződés jött létre, amelynek alapján a kedvezményezett alperes vállalta, hogy a villamos motor és alkatrészeinek gyártása kerámiászerű kemény forrasztó anyag alkalmazásával - című projekt javaslatban, illetőleg a pályázati felhívásban, útmutatóban és a szerződésben foglalt feltételek szerinti projektet megvalósítja, amelyhez a támogató vissza nem térítendő támogatást nyújt. A támogatás összege 125.056.000 forintban került meghatározásra azzal, hogy a jóváhagyott előleg összege 112.550.000 forint; ennek átutalása megtörtént. A fennmaradó támogatási összeg kifizetésének feltétele volt a pénzügyi és szakmai záróbeszámoló elfogadása, amely beszámoló elkészítése alperesi feladat; a projekt a záróbeszámoló elfogadása esetén minősül befejezettnek. A teljesítési határidő 2010. május 31. napja volt, amely dátum két ízben módosításra került, 2011. május 31-i végső határidő kikötésével. Alperesi feladat volt a támogatási összeg és annak kamatai felhasználásának dokumentálása - a könyvelésben elkülönített nyilvántartással; a kamat csak a

projekt céljára volt fordítható. A szerződés előírta, hogy - előzetes hozzájárulás nélkül - az egyes költségnemek között az összköltség 20 %-ának megfelelő mértékéig végezhető átcsoportosítás, különben az elszámolási határidő előtt legalább egy hónappal a szerződés módosításának kezdeményezése szükséges. A szerződéstől való elállás joga illette meg a támogatót a szerződésbe foglalt, lényeges alperesi kötelezettségszegés esetén. A 11.3. pont a szerződésszegés eseteit sorolja fel, amely esetekben a támogató részére a szerződéstől történő elállás joga, valamint a felmondás joga is biztosított. Eszerint lényeges kötelezettség nem teljesítésének minősül különösen, ha

- c.) pont: hitelt érdemlően bizonyosodik, hogy a kedvezményezett az igénylés, illetve a projekt javaslat szakmai-pénzügyi tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis adatot szolgáltatott az igénylés, illetve a projekt javaslat benyújtásakor, továbbá, ha a szerződés megkötésekor az elszámolások vagy az ellenőrzés során hamis adatokat szolgáltatott, vagy valótlan nyilatkozatot tett;
- e.) pont: ha a kedvezményezett a szerződésben előírt bejelentési kötelezettségét a szerződésben megjelölt határidőkben nem teljesíti;
- f.) pont: ha a kapott támogatást a kedvezményezett nem a szerződésben meghatározott célra, vagy nem a hatályos jogszabályoknak megfelelően használja fel;
- h.) pont: ha a kedvezményezett neki felróható okból a szerződésben vállalt kötelezettségét nem vagy csak részben teljesíti;
- i.) pont: amennyiben a kedvezményezett a pályázatban vállalt saját forrást nem vagy nem a szerződésben meghatározott mértékben használ fel.

Elállás esetén a folyósított támogatás összege visszafizetendő legalább évi 20%-os kamattal együtt. Az alperes a pályázatban leírt technológia szerint nem tudott sorozatgyártásra alkalmas berendezést előállítani, más konstrukciót kellett kitalálnia. Az alperes nem kért engedélyt az eltérő technológiával történő előállítás mint változtatás tekintetében, illetőleg nem kért módosítást a hosszabb határidő miatt megváltozó költségek átcsoportosításához sem.

A támogató a pályázók adminisztrációs terheinek csökkentése érdekében olyan kedvezményt biztosított a pályázóknak, hogy előzetes hozzájárulása nélkül az elszámolással érintett munkaszakaszra átcsoportosítást végezhetnek a támogatás és saját forrás 110%-a mértékéig.

Az alperes záró beszámolójának szakmai részét a felperesi jogelőd 2011. október 6-án elfogadta. Ezt követően a sorozatgyártás azóta sem indult el. Miután a támogató a záróbeszámoló pénzügyi részét nem fogadta el a 20%-ot meghaladó költségátcsoportosítások miatt, az alperes 2011. november 30-án pénzügyi módosítás iránti kérelmet adott be az összköltség 32,7 milliós növekedése miatt, amiből az önköltség 50%-ot meghaladóan növekedett, illetőleg módosítási kérelmet adott be a 20%-ot meghaladó költség átcsoportosítás miatt. A szerződés módosítása iránti kérelem 2012. január 16. napján kelt levéllel elutasításra került. A felperesi jogelőd 2012. március 19-én, majd 2012. március 28-29. napján helyszíni ellenőrzéseket tartott a pénzügyi szerződésszegések megállapítása végett, majd ezt követően a szerződéstől elállt.

Az elállás indokaként hivatkozott a támogatási szerződés 11.3. pontjából a c), e), f), h) és i) pontokban foglaltak megvalósulására. Hivatkozott arra, hogy az alperes megszegte a felek szerződésének 1.4., 3.3., 3.4., 5.1., 5.3. és 9.4. pontjában foglaltakat. Az elállást tartalmazó levelében felhívta az alperest, hogy fizesse vissza a 112.550.000 forintos tőke összeget, illetőleg annak ügyleti és késedelmi kamatát.

A felperesi jogelőd 2012. november 22-én érkezett keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 112.550.000 forint, valamint ennek 2009. november 14. napjától a kifizetés napjáig járó, a jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű, de legalább 20%-nak megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére.

A kereset indokaként hivatkozott arra, hogy az elállás folytán a megfizetett támogatási összeg visszatérítésére jogosult. Az elállás indokául szolgált, hogy a személyi jellegű kiadások 45.000.000 forintról 85.000.000 forintra emelkedtek, amely az ügyvezető kifizetett jutaléka. Ezen felül az

önerőként szereplő szabadalom ellenértéke 50.000.000 forintként került feltüntetésre a szerződésben, ehhez képest az elszámolásban 65.000.000 forintként szerepel. Utalt arra is, hogy az 50.000.000 forintos ellenérték kifizetésre nem került, ekként az nem számolható el, az alperes az elszámolásába önerőként mégis beállította. Hivatkozott ennek kapcsán arra, hogy az adásvételi szerződésben foglalt vételár meg nem fizetésével ténylegesen a szabadalmi jogokkal az alperes nem is rendelkezik. Elállásra adott okot az, hogy a személyi juttatásokból 7,5 millió forinttal az alperes nem tudott elszámolni. Utalt arra is, hogy a műszaki módosításokra vonatkozóan előzetes jóváhagyás szükséges, amellyel kapcsolatosan az alperes a bejelentési illetőleg a tájékoztatási kötelezettségét nem teljesítette. Emellett a pénzügyi átcsoportosításokkal kapcsolatosan sem jelentett az alperes időben, a késve megtett kérelme pedig elutasításra került. Álláspontja szerint az alperesnek a pénzügyi források körében a saját forrás növelésére nem volt lehetősége, mivel ezáltal a támogatási összeg is a szerződés értelmében megnövekszik. Az elállás okaként jelölte meg az új pénzforgalmi bankszámla nyitását, amelyre vonatkozóan az inkasszó jogát nem biztosították részre, illetőleg amely tekintetében a kamatmérték felhasználását és projektre fordítását az alperes nem igazolta. Hivatkozott arra is, hogy mivel a szabadalom megszerzése eleve állami támogatásból történt, ekként a szabadalom felhasználására történő állami támogatás igénybevétele ténylegesen kettős finanszírozást valósítana meg.

A felperes kérte az alperest perköltségeiben is marasztalni.

Az alperes érdemi ellenkérelmében kérte a felperesi kereset elutasítását és a felperes perköltségeiben történő marasztalását. Hivatkozott arra, hogy a szerződés teljesült, ekként, a teljesedésbe ment szerződés folytán az irreverzibilis szolgáltatással a felperes nem tud elszámolni, vagyis az elállás a felperesi részről semmiképpen sem lenne lehetséges. Ennek kapcsán utalt a záró beszámoló elfogadására, és arra, hogy ezáltal a szerződés teljesült. Nem tette vitássá, hogy költség átcsoportosítás történt, hivatkozott azonban ennek indokolt voltára, illetőleg arra, hogy a költségnövekedés együtt járt más területeken történő költségcsökkentéssel, mindezen felül pedig csakis az önrész, a saját költség emelkedett, amely azért történt, mivel bonyolítói tevékenységet is az alperes végzett, ezzel külső céget nem bízott meg. Módosítást nem tudott kezdeményezni, mivel 2010. év végétől kezdődően illetékes szervet nem talált, illetőleg a felperesi jogelőd nem volt elérhető e célból. Hivatkozott az önerő kapcsán arra, hogy a szabadalom 50.000.000 forintos értéke kifizetésre valóban nem került, ugyanakkor ezen körülmény a támogató számára ismert volt, figyelemmel arra, hogy az adásvételi szerződés a támogatási szerződés mellékletét képezte, és abból egyértelműen kitűnt azon feltétel, amely mellett a kifizetés még nem esedékes. Emellett megjegyezte, hogy a szabadalommal ténylegesen az alperes rendelkezhetett. Vitássá tette, hogy a szerződés ne teljesült volna, illetőleg hivatkozott arra, hogy a felperesi jogelőd a záró beszámoló műszaki részét a 2011. október 6-i nyilatkozatával elfogadta, ezáltal pedig a technológiai megvalósítás kapcsán történő módosításokat tudomásul vette.

Az elsőfokú eljárásban meghallgatta a bíróság az alperesi ügyvezetőt, illetőleg igazságügyi szakértői véleményt is beszerzett. Az Igazságügyi-, Szakértői és Kutató Intézetek 2016. április 25-i véleménye megállapította, hogy a pályázat szerinti pénzügyi adatok, illetőleg a módosított költségvetés között eltérés mutatkozik, amely különbség jellemzően a 20%-ot meghaladja. Megállapítható továbbá, hogy a módosított beszámoló szerint ráfordított összeg nem egyezik a ténylegesen kimutatható elszámolás adataival. Emellett a szakértői vélemény szerint a saját forrás előteremtése 55.196.317 forintos mértékben nem teljesült. A szakértői megállapítás szerint - alperesi adatszolgáltatás hiányában - nem állapítható meg, hogy az alperes saját ráfordításai mennyiben kapcsolódnak a jelen perbeli projekthez; a támogatás és a saját forrás megoszlása nem elkülöníthető.

Az elsőfokú bírósággént eljáró Székesfehérvári Törvényszék a 2016. október 5-én kelt 15.G.40.038/2014/67. szám alatti ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 15 napon belül 112.550.000 forintot, ennek 2012. június 23-ától számított, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő, de legalább évi 20%-os mértékű kamatát, valamint 1.497.228 forintos perköltséget. Ezt meghaladóan a kereset elutasításáról határozott. Kötelezte az alperest 1.500.000 forintos feljegyzett illeték megfizetésére az állam javára, külön felhívásra.

Az első fokú bíróság a támogatási szerződés megkötésekor hatályos, 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Ámr.) 87. § (1) bekezdését felhívva megállapította, hogy a felek között támogatási szerződés jött létre. Rögzítette, hogy az Ámr. 93. §-ában foglaltak szerint, illetőleg a szerződés 2.3. pontja szerint a projekt lezárásának feltétele a kedvezményezett által összeállított szakmai és pénzügyi beszámoló támogató részéről történő elfogadása. Megállapította, hogy a pénzügyi beszámoló elfogadása hiányában a felperesnek lehetősége volt elállni a szerződéstől.

Az Ámr. 87. § (4) bekezdése szerint meghatározott, a szerződés 11.3. pontjában leírt elállásra okot adó szerződésszegések eseteit végig véve az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy figyelemmel kell lennie arra, hogy a szerződésszegés olyan súlyú-e az alperesi részről, amely alapot ad a legsúlyosabb szankció, az elállás alkalmazására. Megállapította, hogy az alperes változtatásokat eszközölt mind a műszaki megvalósítás, mind pedig a költségnemek közötti átcsoportosítások tekintetében, és ezen körülményeket a támogató részére nem jelezte az előírt határidőben. Rögzítette, hogy az eredeti műszaki tartalom meghíúsult, ezért más technológiát kellett kitalálnia, megterveznie, majd kiviteleznie, erről azonban a támogatót nem értesítette. Ezt akként értékelte, hogy a pályázat célja meghíúsult, és az alperesnek ezen körülményt jelentenie kellett volna abból a célból, hogy újabb műszaki és pénzügyi terveit előadja, a pályázatát átdolgozza, illetőleg ehhez a felperes újabb támogatását kérje. Nem találta megfelelő indoknak az alperes azon érvelését, mely szerint nem talált a nyilatkozatok fogadására alkalmas kapcsolattartót. A bejelentési kötelezettség elmulasztásával az alperes megsértette a szerződés 5.1. pontjában foglaltakat, és a 11.3. e) pontjaiban foglaltak szerint elállásra adott alapot. Az első fokon eljáró bíróság a záróbeszámoló módosult szakmai-műszaki részének elfogadását akként értékelte, hogy ez a szerződésszegés súlyán enyhített. Ennek kapcsán azt vizsgálta, hogy a módosult műszaki megoldás elfogadásával a támogatási összeg alperes általi, utólagosan módosított elszámolása a felperesre hátrányos módon változtatta-e meg az eredeti pályázati pénzügyi keret felhasználását. Hivatkozta a perben beszerzett igazságügyi műszaki szakértő megállapításait, amelyek közül az alábbiakat emelte ki: Az alperesi tag munkája ellenében mérnöki kategória szerinti díjra átalánydíjas munka szerint tarthatna igényt. Mivel egy konkrét projekt megvalósításáról van szó, meghatározott idővel, céllal és eredménnyel, az idővel arányos munkadíj felszámítása nem megalapozott. Ekként a pályázat szerint 33,5 milliós juttatás 81,2 millió forintra emelése nem indokolható. A ténylegesen pénzügyileg rendezett kiadásokat figyelembe véve a könyvszakértő a módosított pénzügyi beszámoló 81,2 milliós tételéhez képest ténylegesen 56,7 millió forintos személyi juttatás elszámolását találta igazoltnak, ekként valótlán adat közlése is megállapítható az alperesi oldalon. A dologi kiadások kapcsán 52,3 millió forint megtakarítása állapítható meg, amelyet az alperes többek között személyi juttatásokra kívánt átcsoportosítani, és ez meghaladja a 36,9 millió forintos, átcsoportosítható hányadot. Az elszámolandó 18,7 milliós költségvetési tételhez képest a szakértő csupán 10,226 milliós dologi kiadást tudott elfogadni, amelynek kapcsán a bíróság szintén valótlán adat közlését találta megállapíthatónak. A tárgyi eszközök, immateriális javak (szabadalmakat érintően) a módosított költségvetés szerinti 52,7 millió forintos értéke elfogadható, ugyanakkor tényleges kiadás hiányában - a szakértői véleményre utalással - ezt önerőként nem fogadta el. Ennél fogva a 36,9 millió forintos hányadot meghaladó átcsoportosított költségek határozhatók meg, illetőleg megállapítható a módosított pénzügyi beszámolóba beállított valótlán adat közlése is. Az első fokon eljáró bíróság hangsúlyozta, hogy az elszámolásban nem lehetett figyelembe venni a ténylegesen meg nem fizetett

tételeket, így az 50.000.000 forintos szabadalmi értéket. Mindemellett a szabadalomhoz kapcsolódó jogok az adásvételi szerződés értelmében az eladó által magának fenntartottnak minősülnek, vagyis az alperes ezen jogokkal nem is rendelkezhetett. További szabálytalanságként emelte ki azt, hogy az alperes a támogatás összegét új bankszámlára tette, lekötötte, de a kamatbevételeit nem tüntette fel külön a könyvelésben, illetőleg annak felhasználását sem bizonyította. Mindezek kapcsán az alperes a szerződés 11.3. c) pontjában, illetőleg f) pontjában és h) pontjában foglalt elállási jogokat, valamint az i) pontjában foglalt elállási okot is megvalósította. Úgy értékelte, hogy olyan súlyú és mértékű pénzügyi szabálytalanságokat követett el az alperes, amely összességében megalapozottá teszi a felperesi oldalon a szerződéstől történő elállást. Mindezek alapján a szerződés 11.6. pontja, illetőleg az Ámr. 88. § (1) bekezdés alapján a már kifizetett támogatás és annak kamatai is visszakövetelhetők.

Az első fokon eljáró bíróság a szerződés 11.6. pontja alapján az elállás időpontjától számított 15 napon belüli fizetési kötelezettséget figyelembe véve 2012. május 23-i esedékességgel számolt. Az inkasszó folytán befolyt 2.001.203,- forint beszámításával, napi kamatként 61.671 forintot figyelembe véve 32 napi kamatmértéket tartott kiegyenlítettnek, így a kamatfizetés esedékességének időpontját a keresettől eltérően 2012. július 23. napján határozta meg, az ezt meghaladó kamatigény elutasítása mellett.

Az ítélettel szemben mind a felperes, mind az alperes fellebbezést terjesztett elő.

A felperes fellebbezésében kérte a kamatkövetelése kereseti kérelemben foglaltak szerinti meghatározását, az első fokú bíróság ítéletének ekként történő megváltoztatását. E vonatkozásban hivatkozott a támogatási szerződés 11.6. pontjának szövegrészére, amely kifejezetten a folyósítás időpontjától kezdődően állapítja meg a kamatmértéket. Hivatkozott emellett az Ámr. 88. §-ának előírásaira, amely egybevág a szerződés 11.6. pontjában foglaltakkal. Állította, hogy nem az elállás időpontjától, hanem a folyósítás 2009. november 14-i napjától illetve meg a kamat a felperest.

A felperes a Fővárosi Ítéltábla előtt kérdésére előadta, hogy nem teszi vitássá az inkasszó folytán befolyt összegnek az elsőfokú bíróság ítélete szerinti, 32 napban történő elszámolását.

Az alperes fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, illetőleg a felperesi kereset teljes elutasítására irányult. Fellebbezésében kiemelte, hogy a támogatási szerződés célja megvalósult, a felperest ténylegesen kár támogatóként nem érte, illetőleg a pénzügyi feltételek akként módosultak, hogy azok számára nem lettek kedvezőtlenebbek. Kiemelte, hogy a 2011. október 6-i záradék szerint azon kedvezményt biztosította részére a támogató, hogy előzetes hozzájárulása nélkül 110%-os mértékig az átcsoportosítás megengedett volt. Hivatkozott arra, hogy a szakértő által megállapítottan az átcsoportosított költségvetési mértékek ezen hányadot nem haladják meg. A műszaki tartalom kapcsán előadta, hogy a bejelentési kötelezettség nem terhelte, mivel a műszaki paraméterek változatlanok maradtak, csupán a gyártási technológia változott; emellett pedig a záróbeszámoló műszaki része jóváhagyásra került a felperesi oldalról. Nem bizonyított ekként az, hogy a szerződésszegés olyan súlyú volt, amely elállásra adott okot. Vitatta, hogy közreműködő tag esetében a közreműködést meg kellene határozni a társasági szerződésben előírás hiányában, ugyanakkor hivatkozott arra, hogy az alperes projekt cég, minden a projekttel kapcsolatos közreműködés beletartozik a közreműködő tag tevékenységébe. A költségek elszámolásával kapcsolatosan hivatkozott a 2003. évi XCII. törvény második mellékletében foglaltakra; arra, hogy a határnapot követő hónap 12. napjáig lehet adót illetőleg járulékot fizetni, és előadta, hogy ez jelen esetben határidőben, ennek megfelelően megtörtént. Álláspontja szerint az ezen törvényi rendelkezések a jogszabályi hierarchiában előbbre valók, illetőleg felül írják a Kormányrendelet, az Ámr. 91. § (7) bekezdésének rendelkezéseit. Ennek kapcsán pedig állította, hogy ezért hamis adatot nem szolgáltatott. Kiemelte ismételtén, hogy a támogatási szerződés 12.2.

pontja értelmében része a szabadalom átruházásáról szóló szerződés is melléklete a támogatási szerződésnek, ennek megismerésével pedig elfogadta a kifizetés feltételeit is a felperes, illetőleg erről tudomással bírt. A bankszámla nyitása tekintetében hivatkozott arra, hogy erre vonatkozóan csakis a bejelentési kötelezettséget mulasztotta el, az elszámolásban ténylegesen szerepeltette az itt elhelyezett összeget, illetőleg a kamatot a projektre fordította.

A felek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felperesi fellebbezés túlnyomórészt alapos, míg az alperesi fellebbezés nem megalapozott az alábbiakra tekintettel.

Az első fokon eljáró bíróság a tényállást hiányosan, illetve helyenként pontatlanul tárta fel, azonban érdemben megalapozott döntést hozott. A Fővárosi Ítéltábla az első fokon eljáró bíróságnak a kamatfizetés kezdő időpontja meghatározása kapcsán a pontatlanul megállapított tényállás folytán kisebb részben téves ítéletét - e vonatkozásban - megváltoztatta.

A Fővárosi Ítéltábla az első fokon eljáró bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A szabadalomra vonatkozó adásvételi szerződés 3.2. pontja rögzíti, hogy a vevő a szabadalom teljes vételárát azt követő 15 napon belül köteles megfizetni az eladó részére, ha a vevő a pályázaton legalább akkora támogatást szerzett, amely fedezi a vételárát, és a támogatás teljes összege a vevő mint pályázó bankszámláján jóváírásra került. Az 50.000.000,- forintos vételár megfizetése nem történt meg, de az alperes ezt követően ténylegesen rendelkezhetett a szabadalommal érintett műszaki újítással.

A támogatási szerződés 1.4. pontja értelmében a kedvezményezett vállalja, hogy a projekt 184.490.000 forint mértékű összköltségének a meghatározott össztámogatást meghaladó részét saját forrásból biztosítja. E vonatkozásban utalt a szerződés 2. számú pénzügyi ütemterv mellékletre. Ekként az alperes által vállalt önerő összege 59.434.000 forintot tett ki. Az 1.5. pont értelmében a projekt megvalósításának időtartama 2009. június 1. napjától 2010. május 31. napjáig tart, ettől eltérni csak szerződésmódosítás alapján lehet. A 2.3. pont értelmében az előleg átutalását követően a támogatás fennmaradó részét a támogató akkor folyósítja, ha a projekt lezárásakor a kedvezményezett által benyújtott szakmai és pénzügyi záró beszámolót elfogadta. A szerződés 3.2. pontja értelmében a kamat kizárólag a projekt céljára volt fordítható. A 3.3. pont kimondja, hogy a szerződésben meghatározott támogatási összeget a kedvezményezett az 1.1. pontban megnevezett projekt ráfordításaira kizárólag a hatályos jogszabályoknak megfelelően használhatja fel és számolhatja el, igazodva a szerződés 2. számú mellékletében rögzítettekhez. A 3.4. pont értelmében a kedvezményezett a támogató előzetes hozzájárulása nélkül a költségnemek között a projekt összköltsége 20%-os mértékéig átcsoportosítást végezhet. A 20%-ot meghaladó költségnem közötti átcsoportosítások esetén a kedvezményezett köteles a szerződés megfelelő pénzügyi mellékleteit átdolgozni, az elszámolási határidő előtt legalább egy hónappal a közreműködőnél a szerződés módosítását kezdeményezni. Ugyancsak köteles volt a módosítást kezdeményezni, amennyiben a projekt költsége a tervezetthez képest csökken - a támogatási összeg arányos csökkentése érdekében. Az alperesi feladat volt a 4.1. pont értelmében a projekt befejezésekor a projekt megvalósításáról összefoglaló záró beszámolót benyújtani. E záró beszámoló szakmai és pénzügyi részből állt. A záró beszámoló pénzügyi része kapcsán a szerződés előírása volt, hogy a kedvezményezett köteles volt kimutatni a projekthez nyújtott előleg és saját források felhasználását. Az elszámoláshoz számla összesítőt kellett csatolni, illetőleg a pénzügyi részét a záróbeszámolóban a kedvezményezett könyvvizsgálójának is ellen kellett jegyeznie. A szerződés 5.1. pontja

értelmében a kedvezményezett vállalta, hogy haladéktalanul értesíti írásban a közreműködőt, ha valamely adatban változás következik be a projekt javaslatban vagy a szerződéskötéskori közléshez képest. Az 5.3. pont értelmében a kedvezményezett köteles volt írásban bejelenteni a közreműködőnek a pénzforgalmi bankszámlájának megváltozását, valamint új pénzforgalmi bankszámla nyitását. Ezzel egy időben pedig köteles volt a közreműködő részére e pénzforgalmi bankszámlák terhére vonatkozó azonnali beszédési megbízás nyújtására. A szerződés 9.4. pontja értelmében a kedvezményezett köteles a szerződés módosítását kezdeményezni a projekt összköltsége csökkenése esetén, illetőleg a projekt összköltsége 20%-át meghaladó mértékű átcsoportosítása szükségessége esetén az egyes költségnemek között, illetőleg a szakmai teljesítés határideje változása esetén is. A szerződés 11.3. pontja a lényeges kötelezettségszegés kiemelt eseteinek felsorolását megelőzően rögzíti, hogy szerződésszegésnek minősül a szerződésben foglalt lényeges kötelezettség nem, vagy nem megfelelő teljesítése a kedvezményezett által, amely miatt a támogató a szerződést felmondhatja, vagy attól elállhat. A 11.6. pont értelmében ha a támogató a szerződéstől eláll, a kedvezményezett köteles a már folyósított támogatást az elállás időpontjától számított 15 napon belül egy összegben visszafizetni az elállás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének, de legalább 20%-nak megfelelő, a folyósítás időpontjától a támogatás összegének tényleges visszafizetésének idejéig tartó időszakra felszámított kamattal növelve.

A támogatási összegből a 112.550.000 forintos előleg 2009. november 14. napján átutalásra került az alperes részére. Az alperes végül külső vállalkozók bevonása helyett saját erőből az alkatrész prototípusát elkészítette.

Az alperes záró beszámolója szakmai részének 2011. október 6-i elfogadása napján a szerződéshez készült záradék a támogatási szerződést akként módosította, hogy kimondta, a kedvezményezett a támogató előzetes hozzájárulása nélkül az adott elszámolással érintett munkaszakaszra átcsoportosítást végezhet, amennyiben az elszámolás összege nem haladja meg az elszámolással érintett munkaszakaszra tervezett támogatás és saját forrás 110%-át. A támogatási szerződés záradékkal nem érintett részei változatlan tartalommal hatályban maradnak.

A felperesi elállást tartalmazó levelében a felperesi jogelőd felhívta az alperest, hogy fizesse vissza a 112.550.000 forintos tőke összeget a 2012. május 27-én fennálló állomány szerinti 17.739.730 forintos ügyleti kamattal, a további késedelemre vonatkozó kamatmértékkel növelten. Ezen, 2012. május 7-én kelt levél megküldésére 2012. május 22-én került sor, azzal azonban, hogy az irat kézbesítésének időpontja nem megállapítható. Az alperes 2012. június 13-án kelt levelében az ekkor már kézhez kapott elállással kapcsolatosan a kifogásolásra vonatkozó határidő meghosszabbítását kérte.

2012. július 31-én a felperesi jogelőd részére inkasszó útján befolyt 2.001.203 forintos összeg a követeléséből.

A **N.K.T.H.** elnevezése 2011. január 1-jétől **N.I.H.**-ra változott. A perbeli projekttel összefüggő feladatok átcsoportosítása folytán 2011. január 8-ától a **N.F.Ü.** látja el a innovációs alap kezelésével kapcsolatos feladatokat. A **N.F.Ü.** feladatait 2014. január 1-jétől e vonatkozásban a Nemzetgazdasági Minisztérium vette át, majd a 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet értelmében a Miniszterelnökség. 2015. január 1-jétől a támogatási szerződést megkötő jogutódja a felperes.

Az így kiegészített tényállásra is figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbi megállapításokat teszi:

A hatályban volt és alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 320. § (1) bekezdése értelmében aki szerződésnél vagy jogszabálynál fogva elállásra jogosult, e jogát a másik félhez intézett nyilatkozattal gyakorolja. Az elállás a szerződést felbontja.

Helytálló az első fokon eljáró bíróság azon indokolása, amely szerint a szerződéstől történő elállás lehetséges volt, figyelemmel az Ámr. 93. §-ában foglaltakra, illetve a szerződés 2.3. pontjában

foglaltakra, miszerint a projekt nem zárul le a pénzügyi beszámoló támogató részéről történő elfogadása hiányában.

A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor rögzíti, hogy az első fokon eljáró bíróság által felhívott Ámr. 87. § (4) bekezdése nem elállási jogokat rögzít, hanem kötelezővé teszi az ott megjelölt elállási okok támogatási szerződésben történő megjelenítését.

A perben nem volt vitás, hogy a felek szerződése alapján a felperest az elállás joga a szerződésben meghatározott esetekben megillette. Mindemellett meghatározó jelentősége van a felperes 2012. május 7. napján kelt és - a kiegészített tényállás szerint megállapíthatóan - 2012. június 13-án hatályosult elállását tartalmazó nyilatkozatában foglaltaknak, figyelemmel arra, hogy a felperes a perben az elállás okaként csakis azon körülményekre hivatkozhat, amelyet az elállást tartalmazó nyilatkozatában közölt. Az ezzel ellentétes értelmezés a joggal való visszaélés lehetőségét teremtené meg a felperesi oldalon, illetőleg megvonná a másik féltől azt a lehetőséget, hogy az elállást tartalmazó nyilatkozat tartalmának ismeretében, az ott megjelölt okok tekintetében dönthessen, vitássá teszi-e a szerződés megszüntetésének jogosságát.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy téves az elállás megalapozottságának azon szempontból történő vizsgálata, hogy a támogatási szerződés célja megghiúsult-e, illetőleg, hogy a módosulások a támogatási összeg nyújtása szempontjából hátrányosan érintik-e a felperest. Ehhez képest a perben annak vizsgálata volt szükséges - amely az elsőfokú bíróság által szintén megtörtént -, hogy az elállási nyilatkozatban szereplő és a szerződés által is biztosított, elállásra okot adó körülmények fennálltak-e.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az első fokon eljáró bíróság határozata meghozatalakor figyelemmel volt olyan, az elállási nyilatkozatban hivatkozott szerződésszegő magatartásokra is, amelyek a támogatási szerződés 11.3. pontjában foglaltak szerinti lényeges kötelezettségszegésnek minősülnek, avagy nevesítetten elállásra, illetve felmondásra okot adó körülmények.

Ekként helytálló az elsőfokú bíróság azon megállapítása, amely szerint a 11.3.i.) pontjában foglalt, kiemelt szerződésszegésként nevesített elállási ok, a pályázatban vállalt saját forrás nem, vagy nem a szerződésben meghatározott mértékben történő biztosítása, megvalósult. A Fővárosi Ítéltábla osztja azon indokolást, amely szerint az 50.000.000,- forintos értékű szabadalom, mint önerő felhasználása az adásvételi szerződés rendelkezései értelmében ténylegesen nem történhetett meg. A vételár megfizetésre nem került, ekként az alperes oldalán ráfordítás nem keletkezett, illetőleg az adásvételi szerződés szabadalmi jog jogosultjára vonatkozó kikötése értelmében az alperes valójában a szabadalmi joggal nem is rendelkezhetett. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint e jogállapotot nem írhatja felül azon körülmény, hogy az alperes, avagy nevében az ügyvezető a projekt megvalósítása, illetőleg a prototípus előállítás során ténylegesen használhatta a szabadalmat. Ugyanakkor a szerződésszegés attól függetlenül megvalósul, hogy a szerződésnek - az alperes által állítottak szerint - melléklete volt az adásvételi szerződés is, illetőleg ezen körülmény nem mentesíti a szerződésben kifejezetten vállalt kötelezettségek teljesítése alól.

Helyesen következtetett az első fokon eljáró bíróság arra is, hogy a 11.3.f.), illetőleg a 11.3.i.) pontjában foglalt, kiemelten szerződésszegő, illetve elállásra okot adó magatartások megvalósultak. A szakértői vélemény állásfoglalására is figyelemmel - amelyet e vonatkozásban az alperes nem is tett vitássá - a módosított pénzügyi beszámoló szerinti összesen 217.182.865 forintos összes költség helyett csupán 129.293.683 forint felhasználása volt visszaigazolható. Emellett az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a szakértői vélemény megállapításaiból arra, hogy a támogatás, illetőleg a saját forrás felhasználása, illetőleg ennek megoszlásának aránya - adatszolgáltatás hiányában - nem volt vizsgálható, ekként nem megállapítható a támogatás, illetőleg az önerő felhasználásának mértéke és aránya sem.

Ugyancsak elállásra feljogosító szerződésszegő magatartás a bankszámla nyitása, amely a szerződés 5.3. pontjában foglaltakba ütközik. Az alperes a bankszámlanyitás tényét, illetve az erre vonatkozó inkasszó biztosításának hiányát nem vitatta, csupán arra hivatkozott, hogy a bejelentési kötelezettség elmulasztása mellett az elszámolásban ténylegesen szerepeltette az itt elhelyezett összegeket, illetve a kamatot a projektekre fordította, valamint arra, hogy az összeg elhelyezésére csupán ideiglenes lekötés céljából került sor. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a támogatónak a támogatási összeg adott projekt célra való fordításához fűződő érdekére is figyelemmel a bejelentés nélküli bankszámla nyitás a szerződés teljesítése szempontjából súlyos kötelezettségzegésnek minősül, amely önmagában is elállást alapozhat meg.

Mivel a fentebb rögzített szerződésszegő magatartások megvalósultak, és önmagukban, egyenként is elállásra adnak okot, a Fővárosi Ítéltábla a további, első fokú bíróság által megállapított szerződésszegő magatartások vizsgálatát nem találta szükségesnek.

Az elállásra tekintettel a felvett előleg összege a szerződés 11.6. pontja alapján visszakövetelhető, ezért az első fokon eljáró bíróságnak a támogatási előleg visszafizetését előíró, érdemben helyes döntését a Fővárosi Ítéltábla a fentiek szerinti indokolással helybenhagyta.

A támogatási szerződés 11.6. szövegrészének helyes értelmezéséből egyértelműen az állapítható meg, hogy a támogatási összeg visszafizetése esetén a kamat nem az elállás időpontjától, hanem a folyósítás időpontjától kezdődően illeti a támogatót, emellett pedig az elállás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat irányadó a kamatmérték megállapítása szempontjából.

A támogatási összegből a 112.550.000 forintos előleg utalására nem vitásan 2009. november 14. napján került sor. Ugyanakkor a felperes sem vitatta azt, hogy inkasszó útján a követeléséből 2.001.203 forintos összeg térült meg. Figyelemmel a felperes által a perben tett nyilatkozatra, miszerint az így befolyt összeget a kamatra kívánta elszámolni, a kamatkövetelés kezdő időpontjának felperes általi, a keresetben írt és a fellebbezésben is megismételt meghatározása nem lehet alapos. A Fővárosi Ítéltábla előtt tett nyilatkozatában a felperes nem tette vitássá, hogy a befolyt összeg 32 napos kamatmértéknek megfelelő, ekként a kamatfizetés kezdő időpontja a fellebbezésében foglaltaktól eltérően 2009. december 17. napja lehet.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy az alperesi fellebbezésben előadottak érdemben eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, ezért a marasztalást tartalmazó részben az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, míg a kamat tekintetében - a túlnyomó részt alapos felperesi fellebbezés folytán - az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes másodfokú perköltségét megfizetni köteles, amely másodfokú perköltséget a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdései alkalmazásával, a ténylegesen kifejtett és szükséges ügyvédi tevékenységhez igazodóan, mérlegeléssel 500.000,- forint + áfa jogi képviselési munkadíjban határozott meg. A személyes illetékeljegyzési joggal rendelkező alperes az állam által előlegezett 2.500.000 forintos fellebbezési illetékét teljes egészében, valamint a személyes illetékmentességgel rendelkező felperes helyett az állam által előlegezett 1.800.800,- forint fellebbezési illetéket az e tekintetben megállapítható 96,63 %-os pervesztessége arányában a hatályban volt és alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM r. (IM.r.) 13. § (2) bekezdése alapján viselni köteles, míg felperes 3,37 %-os részben eredménytelen fellebbezése folytán fennmaradó 60.700,- forintos részilletéket az IM.r. 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. szeptember 26. napján

. Gál Judit s. k.

a tanács elnöke

Dr. Kolozs Balázs s. k.

előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.

bíró